

«طرح دوره دستیاری فوق تخصص جراحی قلب»

هدف:

هدف از تهیه این گزارش مشخص کردن طرح کلی مسیر آموزشی دستیاری جراحی قلب در مرکز شهید مدنی و ارزیابی به صورت کمی در طی یک دوره سه ساله است.

شروع دوره: طول دوره فوق تخصص جراحی قلب ۳ سال کامل می باشد. شروع هر دوره از مهرماه بوده و تاخیر در ثبت نام با علت موجه میتواند تا آذرماه به شرط جبران در انتهای دوره قابل قبول باشد.

«هفته اول»

شروع دوره صرفاً مربوط به آشنائی با بیمارستان ، محیط کار ، کتابخانه و اساتید بدون فعالیت درمانی و آموزشی مدون میباشد.

برنامه های آموزشی و درمانی به صورت هفتگی و برای هر شش ماه توسط معاون آموزشی گروه با هماهنگی رئیس بخش مشخص شده و به صورت کتبی ضمن ابلاغ به دستیار به سرویس های بخش ها، درمانگاه، اتاق عمل و معاون آموزشی بیمارستان ارائه میگردد.

مسائل رفاهی

مسائل رفاهی و مشکلات تطابق با محیط جدید در حضور ۱- دستیار ارشد مطرح و حل میگردد. مسائل آموزشی و مشکلات پیچیده تر با هماهنگی ۲- معاون آموزشی گروه و استاد مستقیم ۳- در گروه جراحی قلب مطرح و تصمیم گیری لازم انجام خواهد شد.

اهداف آموزشی

دستیار موظف به رعایت ۱- آیین نامه های وزارت خانه بوده و بعلاوه باید در حل مسائل اختصاصی درمانی و آموزشی بیمارستان فعال باشد و در مقابل ۲- برنامه های آموزشی بیمارستان انعطاف و همکاری لازم را داشته و از انرژی جسمانی و انگیزه قوی برای پیشرفت خود و محیط برخوردار باشد.

گروه آموزشی قلب نیز در مقابل به تقویت حس یادگیری ، حس فعالیت و اعتماد به نفس دستیار بپردازد و در طی یک جدول زمان بندی و برنامه ریزی شده مهارتهای دستیار را ارتقا بخشد و در ضمن آموزش کلاسیک و سنتی دستیار مربوطه را با پیشرفتهای روز و تکنیکهای تازه آشنا کرده و قدرت ابتکار و خلاقیت دستیار را تقویت کند برنامه آموزشی باید موجب رشد حس همکاری جمعی ، حفظ منافع ملی و دوری از تک روی ، خودخواهی و فعالیتهای نمایشی شده و احترام به فرهنگ و شخصیت بیمار و رعایت هزینه های درمانی بیماران را موازی با آموزش علمی درمان بیماران را مطرح کند.

فعالیت‌های علمی آموزشی مرکز شهید مدنی در مورد دستیاران جراحی قلب به ۶ دوره ۶ ماهه تقسیم میشود.

الف _ برنامه دستیاران در شش ماهه اول جراحی قلب

- ۱- شرکت در اتاق عمل در ۴ روز از هفته
- ۲- شرکت در درمانگاه و ویزیت بیماران قبل و بعد از عمل ۲ روز از هفته
- ۳- ویزیت بیماران بخش و ICU به همراه دستیار سال بالا و یا اتند مربوطه
- ۴- پیگیری و درخواست مشاوره با بخشهای تخصصی در صورت لزوم
- ۵- کشیک های مقیم بیمارستان ۸ شب از یک ماه
- ۶- شرکت در ژورنال کلاب و جلسات مورتالیتته، آنژیوگرافی اطفال و کنفرانسهای مشترک هر روز ۷/۳۰ صبح لغایت ۸/۳۰
- ۷- شروع اعمال جراحی تحت نظر استاد مربوطه در موارد ذیل:
 - آماده کردن ورید صافن
 - آماده کردن شریان LIMA
 - استرنوتومی
 - کانولاسیون مرکزی و پریفرال
 - کمک اول در اعمال جراحی قلب
 - کنترل خونریزی بعد از عمل
 - باز کردن استرنوم در مواقع لازم در ICU

ب- برنامه دستیاران در شش ماهه دوم جراحی قلب

- ۱- شرکت در اتاق عمل ۵ روز هفته
- ۲- شرکت در درمانگاه، ویزیت بیماران قبل و بعد از عمل ۲ روز در هفته
- ۳- پیگیری و درخواست مشاوره ها
- ۴- کشیک مقیم ۸ شب از ماه
- ۵- شرکت در جلسات طبق بند ۶ شش ماهه اول
- ۶- انجام آناستوموز پروگزیمال در جراحی کرونری
- ۷- اجام اعمال بسته مثل:
 - پریکاردیوتومی
 - PDA
 - تعبیه شانت BT
 - تخلیه هماتوم از توراکس
 - گذاشتن پیس میکر قلبی ، توانائی Wean کردن بیمار از CPB
 - شروع انجام عمل جراحی باز قلبی با عمل ASD از راه استرنوتومی
 - انجام OMVC

توصیه های سال اول

در طول سال اول بهتر است از ابداع و حرکت های فردی پرهیز نموده و به کسب تجربه از محیط آموزشی و حداکثر استفاده به صورت **تطابق با سیستم** اولویت بدهد. (ویزیت بیماران بخش و ICU در کل دوره الزامی است).

ج- برنامه دستیاران در شش ماهه سوم جراحی قلب

دستیار علاوه بر مهارت های سال قبل باید توانائی **ارائه مطالب** آموخته شده را به دستیار جوانتر داشته و قدرت تصمیم گیری و تجزیه و تحلیل خود را با هماهنگی استاد مربوطه بروز دهد و با **جستجو در منابع علمی دنیا** از طریق اینترنت و مجلات و ارتباط با همکاران دیگر خود از آره دور

روشهای جدید و نکته های علمی را مطرح و از راهنمایی اساتید خود برای درک بهتر آنها بهره مند شود. بعلاوه با حضور خود در اعمال جراحی اورژانس در شبهای کشیک مهارتهای عمل خود را برای موارد اورژانس بهبود بخشد و مقدار از **بار درمانی بخش** را با نظارت استاد مربوطه به عهده میگیرد. در این دوره تعداد کشیک مقیم دستیار ۶ شب در هر ماه می باشد.

علاوه بر ۵ مورد اول دوره های قلبی اعمال جراحی جدید شامل:

- تعویض دریچه میترال ساده
- تعویض دریچه آئورت ساده
- انجام آناستوموزهای دیستال با ریسک کم
- کوآرکتاسیون آئورت
- ترمیم دریچه تریکوسپید
- کمک به انجام جراحی های پیچیده در مواقع لازم

د- برنامه عملی دستیاران در شش ماهه چهارم

علاوه بر فعالیت ها و وظایف دوره های قلبی در دوره شش ماه چهارم توانائی اعمال جراحی ذیل را باید کسب نماید.

- کمک به انجام اعمال جراحی های مادرزادی پیچیده
- کمک به انجام اعمال مجدد
- انجام تعویض دو دریچه
- انجام آناستوموز دیستال کرونری
- انجام اعمال ساده مادرزادی قلبی

در این دوره تعداد کشیک مقیم دستیار ۶ شب در هر ماه می باشد.

ه- برنامه عملی دستیاران در شش ماهه پنجم

این دوره فشرده ترین و کاملترین قسمت عملی جراحی آموزشی بوده و دستیار به تقویت مهارت عملی و حل مشکلات جدی تر خود در **OR** پرداخته و در ارتباط نزدیکتری با استاد مربوطه به کسب تجربه عملی و جمع بندی و پیدا کردن ۱- توانائی کامل در اعمال شایع قلبی و ۲- آشنائی با

اعمال نادرتر قلبی زیر میشود. تعداد کشیک در ماه ۴ عدد و حضور در اتاق عمل ۵ روز در هفته است.

- عمل جراحی کرونری **High-risk**
- عمل جراحی آنوریسم آئورت
- عمل جراحی کمپلیکاسیونهای جراحی بیماریهای ایسکمی قلبی مثل **VSD** و آنوریسم و **MR**
- اعمال جراحی پیچیده تر مادرزادی قلبی
- انجام ترمیمهای دریچه ای میترا
- پریکاردیکتومی کامل در **CP**
- انجام اعمال جراحی **Off** پمپ
- انجام اعمال جراحی با رعایت زیبایی و حداقل آسیب در قلب

و- برنامه دستیاران در شش ماهه آخر جراحی قلب

در این دوره شش ماهه فعالیت های دستیار باید در ۱- جمع بندی دوره آموزشی ۲- تکمیل پایان نامه ۳- ارائه چندین مقاله علمی ۴- کمک به فعالیتهای پژوهش و ۵- آمادگی برای شرکت در امتحان پایان دوره باشد. انجام سفرهای پژوهشی، یا دوره چرخشی به مدت سه ماه در این ایام با حفظ مقررات بخش و رضایت استاد مربوطه می تواند صورت بگیرد. اتاق عمل به دو روز و درمانگاه به یک روز و کشیک های ماهانه به ۴ روز کاهش می یابد. دستیار ضمن حضور فعال در فعالیتهای آموزشی و درمانی به جمع آوری و تنظیم کارهای پژوهشی تحت نظر رئیس بخش و استاد مربوطه میپردازد.

شرکت در اعمال جراحی نادر و موارد پیچیده با هماهنگی استاد مربوطه صورت میگیرد. انتقال تجربیات و مهارت عملی به دستیاران جوانتر جهت تقویت قدرت آموزشی توصیه میگردد. شرکت در فعالیتهای رزمره آموزشی بخش، کنفرانسها، ژورنال کلاب و مورتالیتیه در این دوره الزامی است.

ارزیابی نهائی

ارزیابی دستیاران در بخش توسط استاد مستقیم مربوطه و رئیس بخش جداگانه در پایان هر دوره انجام و نتیجه به صورت عالی ، خوب، قابل قبول و یا ضعیف به صورت کتبی و یا راهنمائی و ارائه روش حل ضعف در حالت آخر ذکر میشود.

مراحل ارزیابی به صورت ۱۲ جزء عملی و نظری به صورت کمی:

عالی	خوب	قابل قبول	ضعیف	
				<p>آ م</p> <p>۱- جزء اخلاق و منش دستیار</p> <ul style="list-style-type: none"> - هماهنگی و حسن در برخورد با پرسنل بیمارستان - احترام به حقوق بیماران - حفظ شئونات خود و بقیه همکاران پزشک
				<p>۲- جزء نظم و دقت دستیار</p> <ul style="list-style-type: none"> - حضور به موقع در جلسات آموزشی و بخش ها - ثبت صحیح موارد پزشکی در پرونده بیمار و صداقت در گزارشها - استفاده صحیح از تجهیزات پزشکی
				<p>آ</p> <p>۳- جزء مهارت های علی دستیار</p> <ul style="list-style-type: none"> - توانائی رعایت دقیق موارد توصیه شده استاد مربوطه - به حداقل رساندن عوارض حین انجام مهارتهای عمل - به حداکثر رساندن تعداد موارد معین شده عملی در هر دوره شش ماه
				<p>۴- جزء مهارتهای نظری دستیار</p> <ul style="list-style-type: none"> - موفقیت از کسب امتیاز در امتحان دوره ای نظری بخش - توانائی پاسخگوئی به سوالات مطرح شده توسط استاد مربوطه - توانائی استفاده از رفرانس ها و مجلات علمی مربوطه

آموزش عمل جراحی چهار مرحله دارد:

مرحله اول: مشاهده اعمال مورد نظر

مرحله دوم: کمک کردن به استاد مربوطه

مرحله سوم: انجام عمل تحت نظر مستقیم استاد مربوطه

مرحله چهارم: انجام عمل تحت نظر غیر مستقیم استاد مربوطه

کسب مهارت در انجام ۵ عمل در مرحله چهارم مهارت نسبی در آن مرحله محسوب شود.

کسب مهارت در انجام ۲۰ عمل در مرحله چهارم نشان دهنده مهارت قابل قبول در آن مرحله می باشد.

برنامه آموزش نظری دستیاران به صورت ذیل می باشد:

آموزش نظری مداوم هفتگی		
طرح سوال امتحانی از رفرانس ها از طرف اساتید و پاسخگوئی از طرف دستیاران و ثبت نتایج	صبح ها ۷/۳۰-۸/۳۰	شنبه
کنفرانس مورتالیته و موربیدته بخش جراحی	صبح ها ۷/۳۰-۸/۳۰	یکشنبه
آموزش آنژیوگرافی بیماران مادرزادی قلب	صبح ها ۷/۳۰-۸/۳۰	دوشنبه
ژورنال کلاب جراحی قلب	صبح ها ۷/۳۰-۸/۳۰	سه شنبه
معرفی موارد پیچیده جراحی قلب با همکاری کاردیولوژیستها	صبح ها ۷/۳۰-۸/۳۰	چهارشنبه

نحوه ارزیابی کمی

در پایان هر سال ارزیابی به صورت کمی در ۱۲ جزء انجام شده ثبت میگردد.

برای عالی ۸ امتیاز

برای خوب ۶ امتیاز

قابل قبول ۴ امتیاز

ضعیف ۲ امتیاز

مجموع امتیازات عالی در ۱۲ جزء ۹۶ (نزدیک صد) است

مجموع امتیازات خوب در ۱۲ جزء ۷۲ است

مجموع امتیازات قابل قبول در ۱۲ جزء ۴۸ است

مجموع امتیازات ضعیف در ۱۲ جزء ۲۴ است

در پایان دوره پنجم (دوره های شش ماهه) تعداد اعمال جراحی انجام شده شایع جراحی قلب

توسط دستیار باید ۲۰ عدد {نشانه مهارت} و تعداد اعمال جراحی نا شایع قلبی حداقل ۵

عدد {نشانه مهارت نسبی} باشد

در پایان دوره سه ساله حداقل ۵ مقاله توسط دستیار تهیه و ارائه شود (هر مقاله ۱۰ امتیاز)

در پایان دوره سه ساله حداقل دو روش ابتکاری جهت حل مسائل رشته ارائه شود (هر مقاله ۱۰

امتیاز)